

Þvagsýni

Verkleg hjúkrun – HJVG1VL06

Áhættuþættir þvagfærasýkinga

- Kona
- Sykursýki
- Meðganga
- Breytingarskeið kvk
- Blöðrulömun
- Skert hreyfigeta
- Þvagleggsísetning/regluleg tæming blöðru með legg
- Stækkaður blöðruhálskirtill
- Minnkuð vökvainntekt
- Stíflur í þvagarás
- Kynlíf

Einkenni þvagfærasýkingar

- Sviði við þvaglát
- Tíð þvaglát
- Næturbvaglát
- Lítið þvag í einu
- Dökkt þvag/gruggugt eða blóð í því
- Íll lyktandi þvag
- Kvið og/eða bakverkir
- Hár hiti, slappleiki, hrollur, ógleði,
- Rugl t.d. á gömlu fólki (breytt meðvitundarástand)

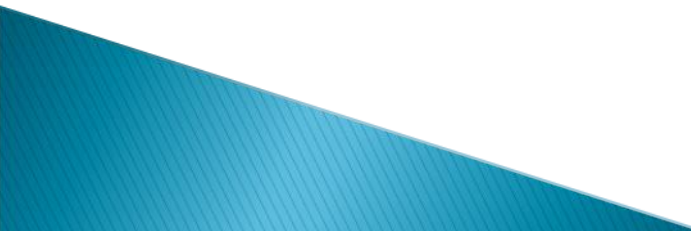
Forvarnir við þvagfærasýkingum

- ▶ Drekka vel (2–3 L á dag–helst vatn)
- ▶ Trönuberjasafi (250–300ml á dag)
- ▶ C–vítamín
- ▶ Tæma blöðruna vel og reglulega
- ▶ Þvaglát eftir kynlíf
- ▶ Sturta frekar en bað – gott hreinlæti
- ▶ Þurrka frá þvagrás að endaparmi
- ▶ Kk taki forhúðina frá áður en þeir hafi þvaglát
- ▶ Vera í nærbuxum sem þrengja ekki að

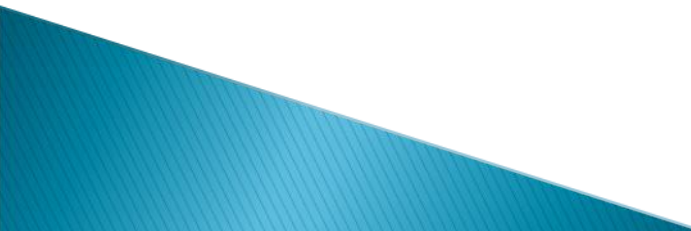
Þvagsýni

- ▶ Almenn þvagprufa í þvagskimun
- ▶ Þvagprufa í ræktun-miðbunurþvagsýni
- ▶ Þvagprufa hjá sjúklingi með þvaglegg

Almenn þvagprufa í skimun

1. Taka til það sem þarf að nota
  2. Biðja sj. um að þvo sér að neðan eða aðstoða hann við það.
  3. Pissa beint í álbakka
  4. Draga upp sýni í þvagprufusprautu
  5. Merkja sýnaglas og sýnatökublað
  6. Setja í sérstakan poka/plasthulstur
  7. Sent á rannsóknarstofu
-

Þvagprufa í ræktun (miðbuna)

1. Taka til það sem þarf
  2. Sj. sé vel þveginna að neðan
  3. Sj. pissar fyrst smá í wc, pissar svo í sterilt ílát (álbakka) og klárar svo í wc.
  4. Þvagið er dregið upp í þvagprufusprautu
  5. Merkja prufu og beiðni
  6. Setja í poka
  7. Senda á rannsóknarstofu
-

Þvagprufa úr þvaglegg

1. Klemma sett á þvaglegg
2. Spritta svæði sem stungið er á
3. Stinga með þvagprufusprautu m. fínni nál á réttan stað
4. Klemma losuð af
5. Merkja–senda (sjá hinar glærur)

Bakteríur geta komist í þvagblöðru

- ▶ Við uppsetningu
  - ▶ Meðfram legg í þvagrás
  - ▶ Úr þvagpoka
  - ▶ Öll samskeyti eru varasöm
-
- ▶ Því er mikilvægt:
    - Passa upp á allt hreinlæti við þvaglegg
    - Drekkja vel af vatni

Umönnun sjúklinga með þvaglegg

- ▶ U.þ.b. 40% spítalasýkinga eru þvagfærasýkingar
- ▶ Þar af eru 80–90% hjá sjúklingum með þvaglegg
- ▶ Koma í veg fyrri bakflæði:
  - Þvagpoki skal vera neðar en þvagblaðra
  - Loka fyrir legg þegar sj. er snúið
  - Stöðugt rennsli í lagi = ath. Hnykk/brot á slöngu
- ▶ Þvagleggur skal vera eins grannur og hægt er
  - ▶ Settur upp af fagaðila
  - ▶ Liggja eins stutt og þarf

Tæming þvagpoka

- ▶ Tæma oft og reglulega= ástæður:
  - Minni hætta á þvagfærasýkingum
  - Stöðugt eftirlit er þá með þvagúskilnaði
  - Fullur poki etv. Til ama og óþæginda

Þvagpokatæming

- ▶ U.þ.b. 5 x á sólarhring–oftar ef þarf.
  - ▶ Þvoið hendur fyrir og eftir tæmingu
  - ▶ Notið einnota hanska
  - ▶ Tappi á þvagpoka á ekki að snerta tæmingarílát né gólf
  - ▶ Notið hreina þvagkönnu fyrir hvern sjúkling
  - ▶ Skárið magn og tíma
-